

Agnesbrief



Van de redactie

Kopij voor de volgende Agnesbrief graag voor donderdag **16 februari 2017** naar agnesbrief@gmail.com.

Een nieuw jaar, een nieuw jasje voor de Agnesbrief. Vanaf dit jaar nemen wij de opmaak van de Agnesbrief op ons. Het zal voor u en voor ons even wennen zijn, maar we hebben er zin in. Opmerkingen en suggesties zijn welkom.

Vriendelijke groet,
Jelle en Anja Brandsma

Persoonlijk

Van harte zeg ik dank voor alle vriendelijke groeten met kerst en het nieuwe jaar. Alle mooie post met goede wensen, die we hebben mogen ontvangen, heeft ons goed gedaan. En allen die we in het nieuwe jaar nog niet gesproken en een hand gegeven hebben, zou ik langs deze weg alle goeds voor het begonnen jaar willen wensen. Verder zou ik alle mensen willen bedanken, die mee hebben gewerkt aan het slagen van de herdertjestocht, zowel in Techum als in Leeuwarden Zuiderburen. Mede door hun inzet is het ook dit jaar weer gelukt om de kinderen een mooie kerst beleving te schenken, waarin zij samen met de herders op zoek mochten naar de stal, waar het kindje Jezus geboren was in een kribbe. We vonden een echte Jozef en Maria en zongen in de stal van Hempens bekende kerstliedjes en hoorden het kerstverhaal alsof het net gebeurd was. En als slotlied zongen we een bewerking van Leonard Cohen's Hallelujah:

*Op een plek waar je het allerminst verwacht,
verschijnt de Messias in de nacht;
wordt geboren in een kribbe.
Dit licht, waarop de wereld wacht
komt niet met een legermacht,
maar als een kind, in doeken gewikkeld.
Hallelujah, Hallelujah, Hallelujah, Hallelu-u-u-u-jah..*

*Wie had van z'n leven ooit gedacht
dat ik gezegend zou worden met nageslacht;
hier in Bethlehem, liggend in een kribbe.
Van David, stammend in rechte lijn (Ruth 4:17, Matth.
1:5)
een koningskind, ook al is het klein,
dat vrede zal brengen in ons midden.
Hallelujah, Hallelujah, Hallelujah, Hallelu-u-u-u-jah..*

*Zou God, vanuit zijn hemels oord,
onze nood hebben gehoord?
en stuurt hij nu zijn zoon, liggend in een kribbe?
Zou het zijn net als toen,
een engel, die in een visioen
een antwoord geeft op ons bidden?
Hallelujah, Hallelujah, Hallelujah, Hallelu-u-u-u-jah..*

*Daarboven woont misschien wel een God,
maar ik maakte in mijn leven teveel kapot
om nu hier neer te knielen voor de kribbe
Het is geen jubelkreet, die de stilte verscheurt,
het is een klacht, van iemand die z'n leven betreurt:
het is een koud en gebroken Hallelujah.
Hallelujah, Hallelujah, Hallelujah, Hallelu-u-u-u-jah ..*

*Als de zon aan de kim verschijnt,
zal het dan morgen vrede zijn,
hier beneden rondom deze kribbe?
Geen jammerklacht, geen rouw, geen pijn:
God zelf, die bij ons zal zijn
Om de tranen uit onze ogen te wissen? (Opb. 21:3-4)
Hallelujah, Hallelujah, Hallelujah, Hallelu-u-u-u-jah..*

En ik hoop dat u met ons terug kunt zien op bijzondere kerstdagen. Maar nu het nieuwe jaar inmiddels alweer enkele dagen oud is, merk ik hoe snel woorden ondergesneeuwd raken door de hoeveelheid berichten, die dagelijks op ons afkomen.

Dat geldt ook voor de hoeveelheid nieuwjaar speeches, die elk jaar worden gehouden; wie weet nog wat koning Willem-Alexander op eerste kerstdag heeft gezegd? Om die reden zou ik graag mijn meditatie van zondag 1 januari met u allen willen delen en heb ik de redactie gevraagd om die in zijn geheel in de Agnesbrief op te nemen.

Over de kerkdiensten

Op zondag 12 februari is er na de eerste dienst in de Agneskerk een tweede laagdrempelige en informele dienst in Markant; voor mij de eerste keer dit jaar om weer voor te gaan. Samen met pianist Fokke van Dijk en slagwerker Sieuwerd van der Zwaag zullen we de dienst een vrolijk tintje geven. Ik hoop dat iedereen er weer zal zijn.

Op zondag 19 februari is er in de Agneskerk een liturgische dienst m.m.v. de cantorij o.l.v. Olchert Clevering. Zij zullen dan onder andere het schitterende tafelgebed van Niek Schuman en Wim Pasveer zingen.

Over de lezingen

Meer dan de Matthäus-passion

Vanaf nu tot en met de laatste zondag in november zullen we elke zondag een gedeelte uit het evangelie van Mattheüs horen. Voor de buitenwacht is dit evangelie waarschijnlijk het meest bekend door de passiemuziek van Johann Sebastian Bach (bekend als Matthäus-passion), maar het evangelie bevat meer dan alleen de tekst van Matthäus-passion. En daarom bij wijze van introductie iets over het specifieke karakter van het Mattheüs-evangelie.

Samen met het evangelie van Lucas en Marcus wordt het evangelie van Mattheüs gerekend tot de zgn. synoptische evangeliën. De drie evangeliën hebben namelijk veel gemeen. Daarom heten ze synoptische evangeliën, men kan ze als het ware in een oogopslag overzien (synopsis). In de synoptische evangeliën vormt de komst van het Koninkrijk van God het voornaamste thema. Het gaat hierbij niet om de kerk, maar om het aanbreken van het Godsrijk, een rijk van vrede en gerechtigheid. In de beschrijving staat het aardse leven van Jezus centraal. Zijn verkondiging in gelijkenissen, de tekenen die hij verrichtte wijzen op de groei van het koninkrijk. Bij herhaling wordt de gemeente opgeroepen haar Heer na te volgen. Naast het koninkrijk vormt de navolging het tweede belangrijke thema (bijv. Mt. 8, 22; Mc. 8,34; Lc. 9,23) Volgen heeft ook de betekenis van kruisdraging.

De evangelisten maakten gebruik van bronnen waarin uiteenlopende gebeurtenissen uit zijn levensgeschiedenis staan opgetekend. Maar tegelijk zijn ze meer dan een kroniek van zijn optreden. In de verhalen klinkt de prediking door van zijn bijzondere band met God, met als centraal gegeven zijn kruisdood en opstanding. Vanuit die overtuiging zijn ze achteraf geschreven en in die lijn wordt het leven van Jezus geïnterpreteerd.

Veel materiaal treffen we aan bij alle drie, wat erop zou kunnen wijzen dat Mattheüs en Lucas de tekst van Marcus gekend hebben. Maar afgezien hiervan lijken ook Mattheüs en Lucas op hun beurt eenzelfde bron gebruikt te hebben. Er zijn allerlei theorieën in omloop om de overeenkomst tussen de drie te verklaren.

In dit verband interesseren ons het meest de onderlinge verschillen. Mattheüs schrijft voor mensen die vertrouwd zijn met de Schriften, de synagogale gemeenten waartoe op den duur ook heidenchristenen behoorden. Voortdurend haalt hij het Oude Testament aan om verbanden te leggen met de geschiedenis en het geloof van Israël. Ook Jezus wordt uit Egypte geroepen (Mt. 2,15). Bij zijn doop trekt hij door het water (Mt. 3,15), zoals Israël door de Schelfzee en de Jordaan. Veertig dagen verblijft hij in de woestijn (Mt. 4,2). De zaligsprekingen (Mt. 5, 1-12) vanaf een berg kunnen gelezen worden als een parallel van de wetgeving op de Sinai."

Mattheüs houdt ook al rekening met het historische perspectief van de gemeente. In het laatste deel van het evangelie staan gelijkenissen, het bruiloftsmaal (Mt.22), de wijze en dwaze meisjes (Mt.25), de talenten (Mt.25), waarin rekening wordt gehouden met een langer uitblijven van de Heer. De crisis van de Naherwartung (het uitblijven van de beloofde wederkomst, de eerste geloofscrisis in de geschiedenis van de jonge kerk) lijkt hier al overwonnen te zijn. Het gaat hier om de vraag of Jezus zich vergist heeft toen hij binnen één generatie de komst van het Rijk van God verwachtte (de zo geheten termijn teksten, Mt. 10, 23; 16, 28; 24,34)'. De oorsprong van het evangelie kan gelegen hebben in het Syrische Antiochië. *(uit Heitink, een kerk met karakter)*.

Zondag 5 februari - 5de zondag na Epifanie

Jesaja 43, 9-12
Psalm 112
(1 Korintiërs 2, 1-5)
Mattheüs 5, 13-16

In het Mattheüs evangelie geeft Jezus vijf keer college. Dat wil zeggen, Mattheüs heeft de collegedictaten van Jezus in vijf groepen bijeengebracht. Het eerste college (vanaf de berg) begint na de zaligsprekingen met een vermaning: Als het zout zijn kracht verliest, waarmee zal het gezouten worden? Oftewel: zout maakt doorgaans het verschil. Maar als zout geen verschil meer maakt, wat voor nut heeft het dan?

Zondag 12 februari - 6de zondag na Epifanie

Deuteronomium 30, 15-20
Psalm 119, 9-16
(1 Korintiërs 2, 6-11)
Mattheüs 5, 17-26

In het vervolg werkt Jezus de beeldspraak van zout en licht met een drietal voorbeelden uit. Rode draad daarin is, dat het niet gaat om uiterlijk vertoon, maar om de intentie, waarmee je iets doet. En hij voegt er als vermaning nog aan toe: Ik zeg jullie: als jullie gerechtigheid niet groter is dan die van de Schriftgeleerden en de Farizeeën, zullen jullie zeker het koninkrijk van de hemel niet binnengaan.

Dienstenrooster

Diensten in de Agneskerk (Goutum), aanvang 09.30 uur (tenzij anders vermeld).

| | Voorganger | Bijzonderheden |
|-------------|----------------|----------------------------------------------------------------------------|
| 5 februari | Drs. H. Hoving | Doel v/d collecten: Kerk in Actie Werelddiaconaat/kerk |
| 12 februari | Ds. G. Rinsma | Doel v/d collecten: diaconie/kerk |
| 19 februari | Ds. G. Rinsma | Viering avondmaal. M.m.v. de cantorij Doel v/d collecten: diaconie/kerk |
| 26 februari | Ds. M. Kroes | Doel v/d collecten: aanloophuis/kerk |

Dienst in MFC Markant (Zuiderburen), aanvang 11:30 uur (tenzij anders vermeld).

| | Voorganger | Bijzonderheden |
|-------------|--------------|-----------------------------------|
| 12 februari | Ds. M. Kroes | Doel v/d collecten: diaconie/kerk |

Dienst in Martinuskerk (Hempens), aanvang 11:30 uur (tenzij anders vermeld).

| | Voorganger | Bijzonderheden |
|-------------|--------------|------------------------------------|
| 26 februari | Ds. M. Kroes | Doel v/d collecten: diaconie/kerk. |

Voor meer informatie betreffende onze diensten en andere activiteiten kunt u terecht op onze website www.agneskerkgoutum.nl en het kerkblad "Geandewei".



Oppasdienst

Als u gebruik wilt maken van de oppasdienst, wilt u dat dan op zaterdag voor 20.00 uur melden bij Mirjam Talma. Dit kan via e-mail mstalma@tele2.nl en telefonisch via sms of WhatsApp op 06 38541917

Theologie op maandag

Drie avonden over hedendaagse theologie. In 2016 verscheen de bundel 'Liberaal Christendom'. Mechteld Jansen, rector Protestantse Theologische Universiteit schreef hierover: 'Wars van conservatisme en secularisme gaan de schrijvers met de lezer het gesprek aan over religie en geloof. In korte, stevige teksten raken zij daarbij ook heikele kwesties. (...) Je proeft de denkracht die in elk van de thema's is geïnvesteerd.'

Gedurende drie laatste maandagavonden van de maand gaan we in op drie hoofdthema's uit het Christelijk geloof: wat zeggen 'liberale theologen' hierover? Na een inleiding door ds. Helmer le Cointre en ds. Gerard Rinsma volgt gesprek.

Tijd: 20.00 tot 22.00 uur
Plaats: De Oase, Weideflora

| Data | Thema |
|-----------------|-----------------------------|
| ma. 30 januari | God, monotheïsme en geweld, |
| ma. 27 februari | Jezus |
| ma. 27 maart | De Heilige Geest en de kerk |

Dinsdag 7 februari – gesprekskring

De aftrap vond plaats in oktober en voor deze ochtend hebben we voorgesteld om het derde hoofdstuk van het boek 'Het hart van het Christendom' van Marcus Borg te bespreken. In dit boek laat hij zien dat wat men modern geloof noemt, even diep geworteld is in de traditie als wat men orthodox noemt. Een boek dat bruggen bouwt en steun biedt. Als je de Bijbel niet meer letterlijk kunt nemen, en twijfelt of Jezus echt opstond als mens van vlees en bloed, hoe kun je dan nog christen zijn? Wat geloof je dan eigenlijk? Marcus Borg laat zien dat er een lange traditie is van anders dan letterlijk geloven, en wat de kern is die blijft staan. In zijn eigen woorden:

Om de kring goed te kunnen volgen verdient het aanbeveling het boek 'Het hart van het Christendom, modern geloof en de traditie' van Marcus Borg aan te schaffen. ISBN: 9789043517454 o.a. te bestellen bij Kok Kampen € 15,99.

Data: De kring komt 1 x per maand op dinsdagochtend bijeen
Tijd: 9.30 tot 11.30 uur.

Meditatie-uur op woensdagmorgen in Hempens

Hoe komen we tot stilte, bezinning en bezieling midden in de hectiek van alle dag?

Midden in de week willen wij, een aantal leden van de Protestantse Gemeente Goutum c.a., graag een moment inbouwen waarin we tot rust kunnen komen. Vroeg in de morgen, aan het begin van de dag komen we samen in de Martinuskerk in Hempens. Tijdens dit meditatie uur zal er veel stilte zijn wat we afwisselen met het lezen van een tekst en het luisteren naar muziek, bijvoorbeeld naar liederen uit Taizé.

Iedereen die belangstelling heeft wordt van harte uitgenodigd! Ervaring met meditatie is niet nodig.

Data: woensdag 18 januari (ten tijde van het verschijnen van deze Agnesbrief reeds plaatsgevonden)
1 en 15 februari
1, 15 en 29 maart
12 april
3, 17 en 31 mei

Tijd: 8.45 uur

Plaats: Martinuskerk, Skoalledyk 40, te Hempens

Voor meer informatie kunt u bellen met 058-2890014

Van de diaconie

De diaconie wenst u allereerst veel heil en zegen toe voor het komende jaar. Het jaar 2016 is op donderdag 15 december goed afgesloten met de jaarlijkse kerstmiddag voor ouderen van 75 en ouder in de Agneskerk. De opkomst was groot; de ouderen werden welkom geheten door de diaconie met koffie en iets lekkers. Daarna was er een vesper in kerstsfeer met verhalen, gedichten, zang, muziek en gebeden onder leiding van onze dominee Gerard Rinsma. Ter afsluiting was er een gezamenlijke broodmaaltijd, het was een gezellig samenzijn.

Ook in 2017 vragen wij uw aandacht voor het volgende:

Zondag 15 januari is in Goutum gecollecteerd voor het Aanloophuis. Het Aanloophuis van de kerken, in de Bagijnestraat 36 te Leeuwarden, is een plek waar een huiselijke sfeer heerst en waar mensen elkaar kunnen ontmoeten; een plek waar tijd is voor een gesprek, waar mensen op adem kunnen komen of een moment van stilte vinden. Tevens is het een plek voor een spelletje, om een krant te lezen of om er even te zijn, een kop koffie of thee te drinken of een broodje te eten.

Doelstelling van het Aanloophuis Leeuwarden is om er te zijn voor die medemens, die hulp en aandacht nodig heeft. Een veilige plek bieden, waar warmte en aandacht is voor de gasten die veelal op straat leven en/of weinig sociale contacten hebben. Ieder weekend op zaterdagmiddag en zondag is het Aanloophuis open. Veel gasten brengen hier de hele zondag door. Iedere eerste zondag van de maand wordt de gasten een broodmaaltijd aangeboden en iedere derde zaterdag van de maand een warme maaltijd. In de wintermaanden is er ook op iedere woensdag een warme maaltijd. Zondags is er een samenkomst in een van de bovenzalen waarin er gebeden en gezongen wordt en stil wordt gestaan bij een gedeelte uit de Bijbel.

Het Aanloophuis Leeuwarden wordt gerund door een team van meer dan 100 vrijwilligers, die als gastheer/ gastvrouw optreden. Het Aanloophuis wordt ondersteund vanuit een groot aantal kerken in Leeuwarden, waaronder onze gemeente Goutum, Hempens/Teerns, Zuiderburen, Techum en de Zuidlanden. Kijk voor meer informatie op de website <http://aanloophuisleeuwarden.nl>.

Op 22 januari zal er in Goutum en Hempens gecollecteerd worden voor de diaconie. Tevens zal tijdens deze dienst het avondmaal plaatsvinden. U bent van harte welkom!

Op 29 januari is het wereld Lepradag en daarom is de collecte in Goutum bestemd voor de Wereld Lepradag. Lepra is een zenuwaandoening die wordt veroorzaakt door een bacterie. Verschillende delen van het lichaam worden aangetast en mensen met de ziekte kunnen blind worden of verlamd raken. Lepra is bovendien een besmettelijke ziekte die door hoesten en wondjes in de huid kan worden overgebracht. De ziekte Lepra komt voor in Azië, Afrika en Zuid-Amerika en is in een vroeg stadium goed te behandelen. Toch is er nog niet overal voldoende medische kennis en middelen om de ziekte overal op tijd te genezen. Ieder jaar op de laatste zondag van januari, Wereld Lepradag, wordt speciale aandacht gevraagd voor de uitzichtloze situatie waarin veel leprapatiënten verkeren.

Bovenstaande collecten bevelen wij van harte bij u aan.

Hartelijke groet namens de diaconie,
MARIKE VAN DIJK



Van de kerkrentmeesters

Opbrengsten van de collectes van en voor de kerk november en december 2016

| | | |
|----------|--------|----------------------------|
| 06-11-16 | 78,85 | kerk |
| 13-11-16 | 69,10 | kerk |
| 20-11-16 | 84,00 | |
| 27-11-16 | 91,40 | missionaire kerk |
| | 31,15 | missionaire kerk (Hempens) |
| 04-12-16 | 80,50 | pastoraat van de kerk |
| 11-12-16 | 69,15 | kerk |
| | 27,90 | kerk (Markant) |
| 18-12-16 | 86,00 | kerk |
| 24-12-16 | 112,18 | kerk |
| | 95,67 | kerk (Hempens) |
| 25-12-16 | 96,15 | kerk |



Jongerennieuws

Nieuwjaarsgala

Zaterdag 7 januari was het eindelijk zover, hét Nieuwjaarsgala voor jongeren van 12-20 jaar. Het feest vond plaats op een stoere locatie, de Westerkerk (voormalig theater Romein). Het thema van de avond was Ho(l)lywood en dat kon je goed zien; de rode loper lag uit, de paparazzi stond klaar en de (alcoholvrije) champagne stond koud. Alle bezoekers hadden zich aan de dresscode gehouden: gala. Nadat ze allemaal op de foto waren gekomen met champagne en een echt instagramkader volgde de "walk of fame" over de sterren (kerken) (voor foto's, zie www.geloven058).

Na de officiële opening met goud/zilverglitters door Jan Willem (in echt rokkostuum) volgde de "appropriate dance" (wandeling door het paradijs) waarbij iedereen kon opwarmen. Toen iedereen warm was kon het feest beginnen. Emma & Bayu en Laura & Michael deden voor hoe het (stijl) dansen moet en daarna werd er de hele avond afwisselend gedanst. Telkens werden de jongeren uitgedaagd om mee te doen met o.a. crowdsurfen met 2 bootjes, best geklede deelnemer en de "dancing-Queen en King", de "big balloon" dans en tot slot kwam heel veel confetti en ballonnen van boven in de zaal waarbij iedereen op de dansvloer kwam. Al met al een geslaagde eerste samenwerking tussen alle kerken van Leeuwarden die zeker voor herhaling vatbaar is.

Namens de organisatie van Geloven058

Christina en Marja

Sirkelslag

Ook dit jaar willen we met Zuiderjoos weer meedoen aan Sirkelslag Young op vrijdagavond 3 februari. Sirkelslag is het interactieve en uitdagende spel voor tieners van 12-16 in heel Nederland dat je met je eigen groep live speelt op de beamer tegen andere groepen uit heel Nederland. De opdrachten zijn elk jaar weer een verrassing, maar dat het leuk wordt is zeker. Vorig jaar hebben we zelfs een vader te koop aangeboden om geld in te zamelen voor het goede doel dat aan deze actie verbonden is.

We gaan om exact half 8 (19:30 uur) live met de opdrachten, daarom graag uiterlijk kwart over 7 aanwezig in Markant.

Wij hebben er alweer zin in, jullie ook?

Groetjes van Annemiek, Dick en Marja

Hallo Jongens en meisjes,



Heeft het toch hard gewaaid de afgelopen nacht. "Gossiepossie", zei opa, want de wind blies zijn pijp uit. En hij probeerde toen met lucifers zijn pijp opnieuw aan te steken. Maar elke keer waaide de wind het vlammetje uit. Opa bleef het net zolang proberen totdat al zijn lucifers op waren. Toen gaf hij het op. "Dan maar zonder pijp" "Ja, opa" zei Vera toen, "roken is ook helemaal niet goed." "Ach, er zijn zoveel dingen niet goed." mopperde opa. "En ik ben al zo oud, mij kan het toch niet meer zoveel schelen." "Nou, opa", zei Vera, "dat vind ik helemaal niet leuk, want ons kan het wel wat schelen." Ze kregen bijna ruzie, die twee. "Ik ga naar

buiten", zei opa toen en pakte zijn jas en paraplu. "Zou u dat wel doen?" Dat was Vera weer. "Nou opa, laat u dan de paraplu maar binnen, want die kunt u toch niet vasthouden." Dat was ik. "En me helemaal nat laten regenen? Kom nou, als ik naar buiten ga, neem ik de paraplu mee." Opa klonk heel beslist. Vera en ik bleven in de kamer, beide stonden we op de bank om te zien hoe opa het er van af zou brengen. Kijk, daar trok de wind al aan zijn jas. Die waaide bijna over zijn hoofd heen. Toen hij zijn jas stevig dicht had geknoopt, stak hij de paraplu op. En echt, het leek net een raket. Floeps ging hij open en daarna schoot hij de lucht in. En kwam met een boog in een grote boom terecht. Opa keek hem beteuterd na. Even later stond hij weer op de stoep. "Zal ik de brandweer bellen?", vroeg ik. Want ik weet dat die heel grote ladders hebben. Daarmee kunnen zij in de hoogste bomen klimmen. Opa schudde zijn hoofd. "Die komen alleen als er mensen in gevaar zijn." "En kleine poesjes," zei Vera. "Misschien", zei opa, "maar zeker niet om een paraplu uit een boom te halen. Nou ja, gelukkig heb ik mijn pijp nog."

Vera wilde wat zeggen, maar ik schopte haar ongemerkt tegen haar been.

"Kijk, opa, hier heb je een nieuw pakje lucifers."

"Jongen, waar heb je die vandaan?"

"Nog over van het vuurwerk, opa."

Even later zaten we met z'n drieën op de bank.

"Opa", vroeg ik, "heb jij het eerder meegemaakt dat het zo stormde.

Opa haalde z'n pijp uit de mond en wilde gaan vertellen, toen Vera zei: "dat komt de volgende maand in het kerkblad." "Ja, misschien wel beter zo." zei opa en blies een wolkje rook naar boven. We keken naar buiten: naar de bomen, die stonden te schudden in de wind, naar de fietsers, die krom over hun stuur lagen en naar die grote zwarte vogel hoog in de boom. "Jammer," zei opa, "het was zo'n beste paraplu."

Nou, jongens en meisjes, ik hoop dat het gauw minder hard gaat waaien en eindelijk eens gaat vriezen. Jullie ook?

FRITS!

'FOLLE LOK EN SEINE'

Nieuwjaarsdag zondag 1 januari 2017

Lezingen: Numeri 6:22-27; Lucas 2:19-21

OVERWEGING

Lieve mensen,

Gisteren sloten we het oude jaar af en als u naar de radio geluisterd hebt, zult u Queen voor de zoveelste maal hebben horen zingen:

*Is this the real life? Is this just fantasy?
Caught in a land - slide, no escape from reality.
Open your eyes, look up to the skies and see.*

Is dit het echte leven of is dit louter fantasie:
gevangen in een lawine
geen ontsnapping uit de realiteit.
Open je ogen, kijk naar de hemel en zie.....

Of het kan zijn dat u naar Claudia de Breij hebt gekeken en haar hebt horen zingen om te mogen schuilen

*Als de oorlog komt, en als ik dan moet schuilen
Mag ik dan bij jou
Als er een clubje komt, waar ik niet bij wil horen
Mag ik dan bij jou
Als er een regel komt, waar ik niet aan voldoen kan
Mag ik dan bij jou
En als ik iets moet zijn, wat ik nooit geweest ben
Mag ik dan bij jou
Mag ik dan bij jou schuilen, als het nergens anders kan
En als ik moet huilen, droog jij mijn tranen dan
Want als ik bij jou mag, mag jij altijd bij mij
Kom wanneer je wilt, hou een kamer voor je vrij.*

Ja, hoe bent u het nieuwe jaar binnen gegaan? Begonnen? Hoopvol, verwachtingsvol, benieuwd? Of zoals ik afgelopen week een paar mensen hoorde zeggen: ik weet niet wat er op ons afkomt, maar ik maak me grote zorgen. Of dat u, zoals ik, gemengde gevoelens hebt. Niets te klagen en toch bezorgd. Om het ongewisse. Om het onvoorspelbare, het verraderlijke. Wat ze vroeger 'het noodlot' noemden. Fate, fatum. Of bent u bezorgd over ontwikkelingen, die schijnbaar niet te keren zijn: klimaatverandering, migratiestromen. Maar misschien ook over ontwikkelingen, dichtbij. Op het werk, in de omgeving.

Wat mij zelf sterk raakt: de voortdurende krimp in de kerk en daarmee het verlies – niet alleen van getalsmatige invloed in de samenleving - maar ook van beschikbare mensen. Ik probeer er niet wakker van te liggen, maar het baart mij – en ik weet van de andere kerkenraadsleden ook – zorgen, als wij met Pinkster afscheid zullen moeten nemen van vertrouwde gezichten. Zullen we op tijd mensen vinden, bereid vinden om hun plaats in te nemen? Die de fakkel overnemen?

En dan is er die andere ontwikkeling, die haaks op de krimp staat: de enorme uitbreiding van de stad Leeuwarden, waardoor Goutum straks omringd zal worden door een aantal nieuwe woonwijken. Ja, er is een kerk gebouwd, maar die is alleen bedoeld als woonruimte. En omdat het zo pittoresk staat.

En tenslotte is er het politieke klimaat: zal de verkiezing van Trump tot president van de V.S. voorbode zijn van een populistische omwenteling? En dragen we met het afscheid van Barack Obama ook de beschaving en het moreel

gezegd ten grave? En trekt de koopman een lange neus naar de dominee? En zullen op 16 maart allerlei zelf uitgeroepen deskundigen ons komen uitleggen welke fouten, blunders etc. van het kabinet, het parlement, de rechterlijke macht Geert Wilders aan de meerderheid heeft geholpen? En zal alles wat naar redelijkheid luistert en alles wat zich door statistieken, argumenten, grondrechten laat leiden, als 'elite' worden weggezet?

We zouden zo graag willen dat de vredesengel zijn vleugels over de wereld uitspreidt. We zouden ons zo graag geborgen weten. Maar tegelijkertijd is er veel dat ons ongerust maakt en ons een gevoel van dreiging en machteloosheid geeft. Tegenstellingen in de wereld lijken groter te worden. En dat heeft zijn weerslag op ons leven hier. Het extreme lijkt het nieuwe normaal te worden. Zoekend naar zekerheid, graven groepen zich in hun eigen gelijk in. Dat maakt een open gesprek vaak onmogelijk. Wie twijfelt over de toekomst, idealiseert vaak het verleden. We geven ons allemaal weleens over aan heimwee naar vroeger. Ja, vroeger¹..

U hebt het vast herkend: dat waren de woorden van onze koning. Velen, zo zei onze koning, hebben het gevoel in een land zonder luisteraars te leven. Toen moest ik wel even glimlachen: daarover had ik nog niet te klagen en de koning met 1,5 miljoen kijkers al helemaal niet, maar wel werd ik die nacht wakker uit een merkwaardige droom. Ik moest als matroos een heel groot passagiersschip aan een dukdalf vastleggen. Maar nadat ik dat gedaan had en de tros driemaal eromheen had geslagen, zag ik het schip even later alsnog in de verte wegdrijven. Ik sprong in een Zodiac om het schip in te halen en de tros te pakken te krijgen. Maar de afstand werd alleen maar groter. Alsof het werd meegezogen in een maalstroom.

Stel, dat u uit zo'n droom wakker was geworden, hoe zou u die dan uitleggen? Zou u naar de jachthaven rijden om te kijken of uw schip nog wel goed vastligt? Of zou u er een diepere, symbolische betekenis aan geven? Zelf dacht ik, toen ik wakker werd; maar zo'n schip kan toch altijd nog z'n anker uitwerpen? Of was dat nu juist de reden, waarom ik in mijn droom het schip met een tros moest vastleggen? Omdat het zelf geen anker meer had? En toen ik eenmaal zover was, kwam de volgende vraag recht op me af; en jij, dominee, waarin ben jij zelf verankerd? Waarin heb jij de vaste grond gevonden, waarin - om het zomaar te zeggen - jouw anker stevig hecht? *In deze onzekere tijd, zo zei koning Willem Alexander, is het nodig om vaste grond onder de voeten te houden. De waarden die van oudsher bij Nederland horen, bepalen ook in de toekomst ons vermogen om samen verder te komen. Juist nu de wereld om ons heen minder houvast geeft, moeten we vasthouden wat we samen delen en beschermen wat ons verbindt¹.*

Nee, ik heb hem dat niet ingefluisterd, maar ik was verrast: voor het eerst hoorde ik onze koning een appèl doen op morele waarden. Niet op het touwtje uit de brievenbus van Jan Terlouw, maar als een pater familias herinnerde de koning ons aan de humanistische traditie van Erasmus, die ons land óók heeft voortgebracht. Als kapitein van ons Nederlandse schip herinnerde de koning ons aan dat gemeenschappelijke anker. *Want zó willen wij hier samenleven. Als vrije en gelijkwaardige mensen. Zonder dat degenen met een afwijkende mening bang hoeven te zijn voor bedreiging of intimidatie en zonder discriminatie op grond van levensovertuiging, ras, geslacht of seksuele geaardheid. Deze rechten gelden hier voor iedereen, altijd¹.*

Misschien mag ik op deze dag nog iets persoonlijks aan u kwijt. De ontdekking, die ik maakte, toen ik deze zomer terug uit Brazilië, uit Rio kwam. De ervaring in de sloppenwijken had mij behoorlijk door elkaar geschud. Emotioneel, spiritueel. Maar als een anker in de tijd was er de zondag erop een kerkdienst, waarin ik mocht voorgaan. Was er de liturgie, waaraan ik me kon vasthouden, was er de muziek, de lofzang. En was er de zegen, die ik mocht uitspreken. Dezelfde als die we zonet gehoord hebben. Dezelfde, die al sinds Mozes deze woorden van God ontving, door de hogepriester werden doorgegeven en over het volk uitgesproken.

En nu, terwijl ik dit zeg, realiseer ik me dat die zegen het eigenlijke anker is. Mijn anker. Waaraan ik mij wil vasthouden. Wat we elkaar ook altijd toewensen: veel heil en zegen. En in het fries: 'folle lok en seine.' Die zegen, zo heb ik ooit begrepen, heeft geschiedenis gemaakt. Een geschiedenis, die begon met de roeping van Abram, via Izaäk, Jacob, doorgegeven aan Jozef, doorgegeven aan zijn kinderen, door Mozes aan Aäron. Die zegen heeft geschiedenis gemaakt. Misschien wel tegen de onomstotelijk feiten in een tegengeschiedenis van hoop en barmhartigheid. Die zegen heeft uiteindelijk een gezicht gekregen. En tenslotte ook een naam. Jezus. Die zegen herinnert ons aan die geschiedenis: aan het menselijk gezicht van God. Maar die zegen kent ook zijn tegenover: dat van de vloek.

En net zoals ooit Mozes zijn volk voorhield om te kiezen tussen leven en dood, het leven en het goede, - de dood en het kwade. U staat voor de keuze tussen leven en dood, tussen zegen en vloek. En net zoals de koning ons oproept: *Hoe gedragen we ons tegenover elkaar? Wat doen we er zelf aan om onze samenleving zo in te richten dat iedereen zich veilig weet en thuis kan voelen? Kunnen we het nog: samen vreedzaam problemen oplossen?*¹ komen we dit jaar wellicht opnieuw voor de keuze te staan. Nee, niet alleen op 15 maart in het stemhokje. Eigenlijk elk moment. Als we boodschappen doen, als we elkaar tegenkomen, als het collectezakje ons passeert, als we tijd vrij maken voor elkaar, voor de kinderen, voor ouders, voor de kerk; elke keer, als er een beroep op ons wordt gedaan. Niet alleen dat we dan een keuze maken, maar dat we ons ook bewust zijn in welke geschiedenis we willen staan: die van Erasmus of die van Wilders, die van de vrijheid of die van de angst, die van het vertrouwen of die van de achterdocht.

*In deze onzekere tijd, zijn angst en woede begrijpelijke emoties. Maar boosheid kan geen eindstation zijn. De vrede waarnaar we zo verlangen, komt niet dichterbij als mensen afhaken en zich ingraven. Vrede begint met het beschermen van wat we delen en het aanwenden van alle positieve krachten. Zonder U, zonder jou, gaat het niet*¹

Daarom: Open your eyes, look up to the skies and see.

Amen.

JANUARI 2017, JAARGANG 18, NR. 4, OPLAGE 468

MEERDERE EXEMPLAREN VAN DEZE BRIEF ZIJN GEDURENDE DE HELE MAAND VERKRIJGBAAR IN HET VOORPORTAAL VAN DE KERK

¹ Kersttoespraak van Zijne Majesteit de Koning, 25 december 2016